

استفاده از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی برای انتقال بیماران به بیمارستان - سرمقاله Use of Emergency Medical Services for Transportation of Patients to Hospital - Editorial

محمد صادق ابوطالبی، سرور مصلح*، سمیه حقیقت

Mohammad Sadegh Aboutalebi, Sorour Mosleh*, Somayeh Haghightat

مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

Nursing and Midwifery Care Research Center, Faculty of Nursing and Midwifery, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

سرمقاله

اورژانس پیش بیمارستانی وظیفه انتقال رایگان بیماران با مشکلات داخلی و مصدومین حوادث ترافیکی را بر عهده دارد (۱). خدمات آمبولانس یکی از اجزای مهم و مکمل خدمات اورژانس پیش بیمارستانی (EMS) می باشد. سیستم های EMS در کشورهای در حال توسعه ویژگی های گوناگونی دارند و سازماندهی و هماهنگی استفاده از آمبولانس بطور قابل توجهی متفاوت می باشد (۲). حتی بعضی از کشورهای در حال توسعه در جنوب آسیا هیچ مراقبت پیش بیمارستانی سازمان یافته و سیستمی به نام EMS ندارند (۳).

در حال حاضر EMS در ایران، اورژانس ۱۱۵ نامیده می شود که خدمات اورژانس پیش بیمارستانی مناسبی فراهم می نماید و از این نظر در مقایسه با بسیاری کشورها وضعیت بهتری دارد (۴)، زیرا به جرأت میتوان گفت اورژانس پیش بیمارستانی ایران در سال ۱۳۵۴ کاملتر و بهتر از اورژانس پیش بیمارستانی کشور آمریکا راه اندازی شد. مشکلی که وجود دارد این است که، نرخ رشد متوسط مأموریت های اورژانس پیش بیمارستانی بیش از ۱۶ درصد می باشد. با این حساب تقریباً هر ۶ سال تعداد مأموریت های اورژانس پیش بیمارستانی کشور دوبرابر خواهد شد (۵). بنابراین، نیاز است تا هر ۶ سال یکبار، ناوگان اورژانس پیش بیمارستانی کشور دو برابر شود که این موضوع با لحاظ کردن استهلاک آمبولانسهای موجود و تجهیزات داخل آن و فرسودگی شغلی کارکنان فعلی این حوزه، هزینه سنگینی را برای وزارت بهداشت و درمان کشور در پی خواهد داشت (۳، ۵).

از این رو تلاش بر این است تا بدون آنکه زبانی به مردم وارد شود و یا از کیفیت خدمات کاسته شود، مأموریت های اورژانس پیش بیمارستانی تا حد ممکن کاهش یابد (۵). با توسعه دستورالعمل ها، ابزارها، پرسنل، افزایش امکانات برای برقراری ارتباط با EMS و حتی افزایش توانایی تصمیم گیری بیماران

برای جستجوی سریع مراقبت بهداشتی با استفاده از آموزش های لازم، می توان به حداکثر میزان استفاده از خدمات اورژانس دست یافت (۴). با این حال از طرف دیگر تمرکز اصلی خدمات اورژانس پیش بیمارستانی باید بر رسیدگی به بیماران و کاهش فاصله زمانی از شروع بیماری تا دسترسی به EMS و رساندن سریعتر بیماران به بخش های اورژانس بیمارستان باشد.

هنوز مطالعه ای که بتواند معیار و ابزار مناسبی جهت تعیین وخامت حال بیماران داخلی و ترومایی در حوزه فعالیت اورژانس پیش بیمارستانی در اختیار قرار دهد، وجود ندارد (۵) و تصمیم گیری در مورد اعزام آمبولانس، انتقال و یا عدم انتقال بیماران اورژانسی به بیمارستان ها، بیشتر بر اساس تبادل اطلاعات و گزارشات تلفنی و شفاهی ارائه شده توسط بیماران و یا تکنسینهای EMS به پزشکی صورت می گیرد که در مرکز پیام حضور دارند، که یک موضوع چالش برانگیز است (۵).

مطالعه ابراهیمیان و همکاران نشان داد که تعداد قابل ملاحظه ای از اعزام اورژانس و انتقال، برای بیماران با آسیب های کمتر و در واقع با شرایط بهتر بوده است (۵). شاید مهمترین علل چنین اتفاقی، رایگان بودن خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در کشور، ترس تکنسینها از شکایت به دلیل عدم اعزام و نبودن یک ابزار و معیار مناسب جهت تشخیص درست وخامت حال بیمار باشد. همچنین ممکن است عوامل دیگری نظیر ناتوانی تکنسینها در تشخیص وخامت حال بیمار، تنهایی برخی از افراد به ویژه در سنین بالاتر، ترس از مرگ ناگهانی، پذیرش بهتر و سریعتر بیماران اعزام شده توسط آمبولانسها و نیازهای روانی و اجتماعی، در پیدایش این پدیده نقش داشته باشند.

برای ایجاد و جامع نمودن استانداردهای فراخوان و استفاده از اورژانس EMS برای انتقال بیماران و در نهایت با توجه به کمبود منابع، نیاز است مطالعاتی به منظور بهینه سازی استفاده از این خدمات انجام شود (۳). بطور مثال سن بالا می تواند قطعیت نیاز

مطالعات بیشتر و جامع تر درباره عوامل موثر بر نوع انتقال بیماران و ارایه یک مدل مناسب برای تعیین انتقال ضروری با آمبولانس اورژانس که بتواند تصمیم گیری ایمن، کارآمد و از نظر بالینی موثر را حول بحث فراخواندن اورژانس و انتقال بیماران به بیمارستان ارایه دهد، ضروری به نظر می رسد. بر اساس شواهد موجود باید به افزایش آگاهی در بین مردم راجع به منفعت های انتقال با اورژانس ۱۱۵ و استفاده به هنگام و مناسب از آن پرداخت. همچنین بکارگیری ابزارها و آموزش های لازم به تکنسین های فوریت پزشکی در قالب تحقیقات علمی می تواند به موضوع استفاده بهینه از خدمات اورژانس کمک نماید. علاوه بر شرایط عادی نیاز است در شرایط خاص هم نحوه استفاده از اورژانس پیش بیمارستانی مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به اینکه طب نظامی دارای رویکرد تخصصی، سیار بودن، احیا و تثبیت وضعیت مصدوم در صحنه و تقویت اقدامات پیش بیمارستانی است و محدودیت های خاص خود را دارد لذا نیاز است نحوه استفاده از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در حوادث جنگی، تروریستی و بلایای طبیعی و همچنین در تغییرات جدیدی که در استراتژی های جنگی، سلاح ها و آثار آنها به وجود آمده نیز مورد بررسی قرار گرفته و معیارها و دستورالعمل های لازم تدوین و در دسترس قرار گیرد.

منابع

1. Jadidi A, Safarabadi M, Irannejhad B, Harorani M. Level of Patients' satisfaction from Emergency Medical Services in Markazi province; a cross sectional study. *Iranian Journal of Emergency Medicine*. 2016;3(2):58-65.
2. Bayrami R, Ebrahimipour H, Rezazadeh A. Challenges in Pre hospital emergency medical service in Mashhad: A qualitative study. *Journal of Hospital*. 2017;16(2):82-90.
3. Khankeh H, Alinia S, Masoumi G, Ranjbar M, Daddoost L, Hosseini S, et al. Prehospital services by focus on road traffic accidents: Assessment developed and developing countries. *Journal of Health Promotion Management*. 2013;2(2):71-9.

به اعزام و انتقال با آمبولانس را نشان دهد، هر چند در بعضی از این متغیرها در بین مطالعات مختلف تناقضاتی وجود دارد. همچنین جنسیت هنوز به عنوان یک متغیر پیش بینی کننده مناسب معرفی نشده است. همچنین روستاییان اغلب دسترسی کمتری به ارائه دهندگان مراقبت بهداشتی محلی و بیمارستان ها دارند که ممکن است استفاده آنها از خدمات ضروری سلامتی و EMS را متأثر نماید که هنوز جای بحث دارد (۴). نتایج مطالعه Lishner و همکاران بیانگر آن بود که روستاییان در مقایسه با ساکنین شهر، به میزان ۱۳ درصد کمتر از خدمات مراقبت اورژانس استفاده می نمایند.

بنابراین برای ارزیابی ضرورت انتقال و استفاده درست و بهینه از آمبولانس ها می توان از الگوریتم ها و ابزارهای ایجاد شده در این زمینه برای بیماران داخلی و ترومایی بهره جست. هرچند استفاده از آن ها بی اشکال نیست و اطمینان کافی را بدست نداده است. از طرفی برای رسیدگی بهتر و سریع تر به بیماران نیازمند کمک باید ناوگان زمینی و حتی هوایی اورژانس را بهبود بخشید. اما نباید از یاد برد که تشخیص ضرورت فراخواندن و انتقال با آمبولانس ۱۱۵ یک فرآیند پیچیده و تنش برانگیز است که نیاز به تامل بیشتری دارد. ریچارد و همکاران متذکر شدند که بیشتر بیماران منتقل شده با آمبولانس وسایل نقلیه دیگری برای انتقال داشتند ولی تصمیم گرفتند که از آنها استفاده نکنند (۴).

4. Momeni M, Zand Parsa A, Salari A, Ghanbari Khanghah A, Moghadas T. Comparison of ambulance use in urban and rural patients with Acute Myocardial Infarction. *Journal of Holistic Nursing and Midwifery*. 2014;24(2):59-67.
5. Ebrahimian A, Khalesi N, Mohamadi G, Tordeh M, Naghipour M. Transportation management in pre-hospital emergency whit physiological early warning scores. *Journal of Health Administration*. 2012;15(49):7-13.